

ΕΡΜΗΝΕΙΑ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΠΡΟΣ

ΕΒΡΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΝ ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ,

ΤΗΝ ΑΝΑΓΙΝΩΣΚΟΜΕΝΗΝ ΤΗ ΤΡΙΤΗ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΩΝ
ΝΗΣΤΕΙΩΝ.

Τῆς ἀρχιερωσύνης τὸ ἔργον, καὶ τὴν ἐξ αὐτῆς ὠφέλειαν διδάσκει διὰ τῶν σήμερον ἀναγνωσθέντων λόγων ὁ θεόπνευστος τοῦ Κυρίου ἀπόστολος· καὶ τὸ μὲν ἔργον, λέγει, τοῦ ἀρχιερέως ἐστὶν ἢ πρὸς τὸν θεὸν μεσιτεία, καὶ ἢ προσφορὰ τῶν θυσιῶν καὶ τῶν δώρων· ἢ δὲ ὠφέλειά ἐστὶν ἢ αἰώνιος τῶν ψυχῶν σωτηρία. Ἐπειδὴ δὲ διὰ τῶν προφητικῶν λόγων ἀποδεικνύει, ὅτι ὁ Ἰησοῦς Χριστός ἐστιν ἀρχιερεὺς αἰώνιος, ἀναβεβηκώς εἰς τοὺς οὐρανοὺς, ἵνα μηδεὶς στοχαζόμενος τὸ πανυπέριστα ὕψος τῆς θείας αὐτοῦ δόξης, διστάζη μὲν περὶ τοῦ, εἰ ἂν αὐτὸς καταδέχεται τῆς μεσιτείας τὸ ἐπάγγελμα, συστέλλεται δὲ καὶ φοβῆται, ἵνα προβάλλῃ αὐτὸν μεσίτην πρὸς τὸν θεὸν διὰ τὰς ἀμαρτίας αὐτοῦ· διὰ τοῦτο πληροφορεῖ πάντας, ὅτι, ἐπειδὴ αὐτὸς ὡς ἄνθρωπος ἐδοκίμασεν ἀναμαρτήτως πάσας τὰς τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως ἀσθενείας, ἐστὶ καταδεκτικώτατος καὶ συμπαθέστατος· καὶ ἐπειδὴ ὑπὸ θεοῦ ἐκλέχθη ἀρχιερεὺς, καθὼς καὶ ὁ Ἄαρων, ἵνα μεσιτεύῃ ὑπὲρ τῆς τῶν ἀνθρώπων σωτηρίας, διὰ τοῦτο προστάσσει ὁ Παῦλος,

ἵνα μετὰ παύρησίας προσερχώμεθα πρὸς αὐτόν, ζητοῦντες ἔλαιον καὶ χάριν παρ' αὐτοῦ καὶ βοήθειαν. Ἐλπιδιφόρος δὲ ἐστὶ τῆς διδασκαλίας ταύτης ὁ λόγος, θάρρος μέγα ἐκχέων εἰς τῶν ἀμαρτωλῶν τὰς καρδίας· ἀλλ' ὅσον θαρσοποιός ὁ λόγος, τόσον ὑψηλὰ καὶ δύσληπτά εἰσι τὰ ἐν αὐτῷ νοήματα· καὶ αὐτὴ δὲ ἢ τούτων ἐρμηνεῖα δυσνόητός ἐστι, καὶ προσοχῆς ἔχει χρεῖαν· ὅθεν ὅστις προσεκτικῶς ταύτην ἀκούσῃ, ἐκεῖνος αὐτὴν κατανοεῖ, καὶ ἐκεῖνου ἢ καρδία πληροῦται τῆς θείας καὶ σωτηριώδους ἐλπίδος.

Ἀδελφοί, ἔχοντες ἀρχιερέα μέγαν, διεληλυθότα τοὺς οὐρανοὺς, Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ, κρατῶμεν τῆς ὁμολογίας.

Κατὰ τίνα λόγον ὁ Ἰησοῦς Χριστός ἐστὶν ἀρχιερεὺς; κατὰ τὸν λόγον τῆς ἀνθρωπότητος· διότι οὐχὶ ὡς θεός, ἀλλ' ὡς ἄνθρωπος προεχειρίσθη ὑπὸ θεοῦ ἀρχιερεὺς· ὡς ἀληθινός δὲ ἀρχιερεὺς ἐπλήρωσε τῆς ἀρχιερωσύνης τὸ ἔργον, μεσίτης θεοῦ καὶ

Ἐβρ. 4.
14.

ἀνθρώπων γενόμενος· « Εἷς γὰρ θεὸς, εἷς
 1. Τιμ. 2. » καὶ μεσίτης θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἄνθρωπος
 5.
 5. » Χριστὸς Ἰησοῦς· » καὶ προσαγαγὼν
 7. ἑαυτὸν θυσίαν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν· « Τοῦτο
 27.
 10. » γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ, ἑαυτὸν ἀνενέγκας »·
 14.
 16. οὐρανοὺς μετὰ τὴν ἐκ νεκρῶν αὐτοῦ ἀνά-
 19.
 109. « Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου, κάθου ἐκ
 1. » δεξιῶν μου »· ἐκήρυξαν δὲ οἱ ἄγγελοι,
 11.
 9. » λέγοντες· « Οὗτος ὁ Ἰησοῦς, ὁ ἀναληφθεὶς
 » ἀπ' ὑμῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς, οὕτως ἐλεύσε-
 » ται, ὃν τρόπον εἰθέασασθε αὐτὸν πορευό-
 » μενον εἰς τὸν οὐρανόν· οἱ δὲ ἀπόστολοι
 εἶδον ὀφθαλμοφανῶς, ὅτε « Ἐπήρθη, καὶ
 » νεφέλη ὑπέλαβεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὀφθαλ-
 » μῶν αὐτῶν ». Ἐπειδὴ δὲ προλαβὼν ἐλά-
 λησεν ὁ ἀπόστολος περὶ τῆς καταπαύσεως
 τῶν Ἰσραηλιτῶν εἰς τὴν γῆν τῆς ἐπαγγελ-
 λίας, ἣτις ἦν τύπος τῆς εἰς τοὺς οὐρανοὺς
 καταπαύσεως τῶν εἰς Χριστὸν πισυόντων·
 εἶπε δὲ, ὅτι ὁ λόγος οὗτος, ἦγουν ἢ περὶ
 τῆς καταπαύσεως θεία ὑπόσχεσις, οὐκ
 4. 2. ὠφέλησε τοὺς Ἰσραηλίτας, ἐπειδὴ οὐκ ἐπί-
 2. στευσαν εἰς αὐτόν· « Ἄλλ' οὐκ ὠφέλησεν
 » ὁ λόγος τῆς ἀκοῆς ἐκείνους, μὴ συγκε-

» κραμένος τῇ πίστει τοῖς ἀκούσασιν »·
 διὰ τοῦτο διδάξας, ὅτι ὁ Χριστὸς ἤδη
 ἀνῆλθεν εἰς τὴν ἐπουράνιον κατάπαυσιν,
 παραγγέλλει, ἵνα « Κρατῶμεν τῆς ὁμολο-
 » γίας », τουτέστιν, ἵνα φυλάττωμεν ἀκλό-
 νητον καὶ σταθερὰν τὴν περὶ τούτου πίσιν,
 πιστεύοντες καὶ ὁμολογοῦντες κατάπαυσιν
 ζωῆς αἰωνίου, καὶ βασιλείας ἀθανάτου,
 καὶ ὅσα ἢ εἰς Χριστὸν πίστις διδάσκει·
 διότι, ἐὰν μὴ κρατῶμεν ταύτης τῆς ὁμολο-
 γίας, οὐκ εἰσερχόμεθα εἰς τὴν ἀληθινὴν
 κατάπαυσιν τῆς μακαριότητος, καθὼς οἱ
 μὴ πιστεύσαντες Ἰσραηλιῖται οὐκ εἰσῆλθον
 εἰς τὴν τυπικὴν κατάπαυσιν τῆς γῆς τῆς
 ἐπαγγελίας, ἀλλὰ « τὰ τούτων κῶλα
 » ἔπεσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ ». Διὰ δὲ τῶν ἐξῆς
 λόγων παρίστησι τὴν συμπάθειαν καὶ τὸ
 ἔλεος τοῦ ἀρχιερέως Χριστοῦ, λέγων·

Οὐ γὰρ ἔχομεν ἀρχιερέα μὴ
 δυνάμενον συμπαθεῖσαι ταῖς ἀσθε-
 νείαις ἡμῶν, πεπειρασμένον δὲ κα-
 τὰ πάντα καθ' ὁμοιότητα, χωρὶς
 ἁμαρτίας.

Δύω εἰσὶ τὰ εἶδη τῶν παθῶν τῆς ἀν-
 θρωπίνης φύσεως, πάθη διαβλητὰ, ἦγουν
 κατηγορητὰ, ὡς ὁ θυμὸς, ἡ ὑπερηφάνεια,
 ὁ φθόνος, ἡ ἀσέλγεια, τὸ μῖσος, καὶ τὰ
 τούτοις ὅμοια· ταῦτα δὲ καὶ αὐτὰ καθ'
 ἑαυτὰ εἰσιν ἁμαρτήματα, καὶ πολλῶν
 ἁμαρτημάτων γίνονται πρόξενα· καὶ πάθη
 ἀδιάβλητα, τουτέστιν ἀκατηγόρητα, ὡς ἡ
 πείνα, ἡ δίψα, ὁ ὕπνος, ἢ μετὰ τὸν κόπον

Ἑβρ. 2.
17.Ἑβρ. 4.
15.

ἀτονία, ἢ ἐκ τῶν θλίψεων ὀδύνη, καὶ τὰ τούτοις ὁμοία· ταῦτα δὲ οὐδὲ αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ εἰσιν ἁμαρτίαι, οὐδὲ ἁμαρτίας τινὸς πρόξενον· μόνη δὲ ἡ τούτων κατάχρησις ἐστὶν ἁμαρτία, καὶ ἁμαρτιῶν πρόξενος. Καὶ τὰ μὲν ἀδιάβλητα πάθη εἰσὶ τῆς φύσεως ἰδιώματα, ἀπ' αὐτῆς ἀχώριστα· τὰ δὲ διαβλητά εἰσὶ τῆς κακῆς προαιρέσεως σφάλματα, καὶ τῆς φύσεως ἀλλότρια. Τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ ἀνθρώπινος φύσις διὰ τὴν μετὰ τῆς θεότητος καθ' ὑπόστασιν ἔνωσιν τῶν μὲν διαβλητῶν παθῶν ἦν παντελῶς ξένη καὶ ἀμέτοχος, τῶν δὲ ἀδιαβλήτων μετεῖχεν, ὡς τελείου ἀνθρώπου φύσις· διὸ καὶ « ἐπέινασε » μετὰ τὴν τεσσαρακονθήμερον νηστείαν, καὶ ἐκοπίασε, καὶ ἐδίψησε μετὰ τὴν ὀδοιπορίαν, καὶ « Ἐκάθευδεν ἐν τῷ πλοίῳ, καὶ περίλυπος » ἐγένετο ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ἕως θανάτου », ὅταν ἐπλησίασεν ὁ καιρὸς τῶν παθῶν αὐτοῦ, καὶ τόσον ἠσθάνθη τὰς ἐκ τῶν παθῶν αὐτοῦ ὀδύνας, ὥστε « Ἐγένετο ὁ » ἰδρῶς αὐτοῦ ὡσεὶ θρόμβοι αἵματος, καταβαίνοντες ἐπὶ τὴν γῆν ». Τούτων τῶν ἀδιαβλήτων παθῶν, λέγει ὁ Παῦλος, ὅτι ἦν « Πειρασμένος », ἦγουν δεδοκιμασμένος καὶ γεγευμένος κατὰ πάντα ὁ Ἰησοῦς Χριστός· τὸ δὲ, « Καθ' ὁμοιότητα », σημαίνει τὸ ἐπίσης τοῖς λοιποῖς ἀνθρώποις, καὶ τὸ ἐντελῶς, καθὼς καὶ τὸ, « Ὡς ἐν μορφῇ θεοῦ » ὑπάρχων », σημαίνει τὸ, τέλειος θεὸς ὑπάρχων, καὶ ἴσος τῷ πατρὶ· ὁμοίως καὶ τὸ, « Μορφὴν δούλου λαβὼν », σημαίνει τὸ, τέλειος ἄνθρωπος γενόμενος, καὶ ἴσος

πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις. Ἐχει οὖν ἡ ἀνθρώπινος φύσις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ταῦτα τὰ ἀδιάβλητα πάθη ὡς ἰδιώματα ἀχώριστα τῆς φύσεως, πλὴν χωρὶς τινος ἁμαρτίας, καὶ οὐχ ὡς ἡμεῖς, οἵτινες θλιβόμενοι ὑπ' αὐτῶν, γογγύζομεν πολλάκις καὶ ἀδημονοῦμεν, καὶ ἐπομένως ἁμαρτάνομεν· διότι ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ ἠσθάνετο εἰς τὸν καιρὸν τοῦ σωτηρίου αὐτοῦ πάθους τὴν δριμύτητα τῆς ὀδύνης τῶν παθημάτων, μετὰ τοσαύτης ὁμως ἀνοχῆς ὑπέμεινεν, ὥς τὸ ὑπερβάλλον τῆς ὑπομονῆς αὐτοῦ προβλέπων ὁ προφήτης Ἡσαΐας, ἔλεγεν· « Καὶ αὐτὸς διὰ τὸ κεκα- ἱε. 53. 7. » κῶσθαι οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ· ὡς » πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη, καὶ ὡς » ἀμνὸς ἐναντίον τοῦ κείροντος ἄφωνος, » οὕτως οὐκ ἀνοίγει τὸ στόμα ». Βλέπε δὲ, πόσον θαρσοποιεῖ ὁ Παῦλος τοὺς εἰς τὸν Χριστὸν προσερχομένους· ἔχομεν, λέγει, ἀρχιερέα, ὅστις δύναται συμπαθῆς γενέσθαι εἰς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν, ὡς κατὰ πάντα ἐπίσης ἡμῖν δοκιμάσας αὐτὰς, χωρὶς τινος ὁμως ἁμαρτίας· ἐκ τούτου δὲ ἐπιφέρει τὸ ἐξῆς συμπέρασμα.

Προσερχώμεθα οὖν μετὰ παρρησίας τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος, ἵνα λάβωμεν ἔλεον, καὶ χάριν εὐρωμεν εἰς εὐκαιρον βοήθειαν.

ἱερ. 4.
16.

Περὶ θρόνου κρίσεως ἐλάλησεν ὁ Δαβὶδ, ψαλ. 9. 4. εἰπὼν. « Ἐκάθισας ἐπὶ θρόνου ὁ κρίνων δι- » καιοσύνην »· μετ' αὐτὸν δὲ θρόνους κρίσεως εἶδεν ὁ Δανιὴλ, καὶ τὸν παλαιὸν ἡμερῶν Δαν. 7. 9.

Ματ. 4.
2.

Ἰωάν. 4.
6. 7.

Ματθ. 8.
24.

Ματθ. 26.
39.

Α υγ. 22.
44.

Φίλιπ. 2.
6. 7.

« Ἐν αὐτοῖς καθήμενον· καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἐβεβαίωσε τὰ περὶ τοῦ θρόνου τῆς κρίσεως, λέγων· « Ὅταν ἔλθῃ » ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ, » καὶ πάντες οἱ ἅγιοι ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ, » τότε καθίσει ἐπὶ θρόνου δόξης αὐτοῦ ». Ὁ δὲ Παῦλος ἄλλον κηρύττει θρόνον, τὸν θρόνον τῆς χάριτος, ἀποστέλλων ἡμᾶς εἰς αὐτόν, ἵνα λάβωμεν, λέγει, ἔλεος, καὶ εὐρωμεν τοῦ θεοῦ τὴν χάριν, βοηθοῦσαν ἡμῖν ἐν τῷ ἀρμοδίῳ καὶ πρέποντι καιρῷ, ἡγουν ἐν τῷ καιρῷ τῆς παρουσίας ζωῆς. Δύω οὖν εἰσιν οἱ θρόνοι, ὁ θρόνος τῆς κρίσεως, καὶ ὁ θρόνος τῆς χάριτος· ὁ μὲν μέλλων ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως· ὁ δὲ ἐνεστῶς, ἐν ταῖς ἡμέραις δηλονότι τῆς ζωῆς ἡμῶν· ἐὰν οὖν, ἐν ὄσω ζῆς, προσέλθῃς διὰ τῆς μετανοίας εἰς τὸν θρόνον τῆς χάριτος, λαμβάνεις ἔλεος, τουτέστι τὴν συγχώρησιν τῶν ἀμαρτιῶν σου, καὶ εὐρίσκεις τὴν βοηθοῦσάν σοι χάριν ἐν τῷ προσήκοντι καιρῷ πρὸς κατόρθωσιν τῶν καλῶν ἔργων· ἐὰν δὲ μὴ προσέλθῃς εἰς τὸν θρόνον τῆς χάριτος, καταντᾷς εἰς τὸν θρόνον τῆς κρίσεως, ὅπου ὁ θεός· « Τότε » ἀποδώσει ἐκάστω κατὰ τὴν πράξιν αὐτοῦ »· διὰ τοῦτο δὲ ὁ τρισμακάριος ἀποστολος συντάσων καὶ ἑαυτὸν μετὰ τῶν προσερχομένων πρὸς τὸν θρόνον τῆς χάριτος, λέγει, οὐχὶ παραινετικῶς, ἀλλὰ προστακτικῶς, « Προσερχώμεθα », ἀντὶ τοῦ, προσέλθωμεν νῦν, ἐν ὄσω ζῶμεν, εἰς τὸν θρόνον τῆς χάριτος, ἵνα λάβωμεν τὸ ἔλεος καὶ τὴν βοήθειαν· μετὰ παρήρησίας δὲ εἶπεν, ἐπειδὴ πιστεύομεν ὅτι ὁ θεάν-

θρωπος Ἰησοῦς « Ἔστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ, ἢ μ. 8. » ὅς καὶ ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν », ἡγουν προσβέβηκε ὡς ἀρχιερεὺς ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας σωτηρίας. Μετὰ δὲ ταῦτα, ἵνα ἔτι περισσό-τερον θαρσοποιήσῃ πάντας, δηλοποιεῖ τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ ἀρχιερέως γνωρίσματα.

Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς ἐξ ἀνθρώπων λαμβανόμενος, ὑπὲρ ἀνθρώπων καθίσταται τὰ πρὸς τὸν θεόν, ἵνα προσφέρῃ δῶρά τε καὶ θυσίας, ὑπὲρ ἀμαρτιῶν.

Περιγράφει τοὺς χαρακτῆρας τοῦ κατὰ νόμον ἀρχιερέως· πᾶς ἀρχιερεὺς, λέγει, ἐξ ἀνθρώπων λαμβάνεται, ἡγουν οὐκ ἔστιν ἄγγελος, ἀλλ' εἰς τῶν ἀνθρώπων, καθὼς καὶ οἱ λοιποὶ ἄνθρωποι· οὗτος δὲ ἔστι πρῶτος χαρακτήρ· καθίσταται δὲ, τουτέστι διορίζεται ἀρχιερεὺς, ἵνα προσφέρῃ πρὸς τὸν θεόν δῶρα καὶ θυσίας ὑπὲρ τῶν ἀμαρτιῶν· τοῦτο δὲ ἔστι δεύτερος χαρακτήρ, ἢ μεσιτεία δηλαδὴ ὑπὲρ τῆς συγχωρήσεως τῶν ἀμαρτημάτων.

Μετριοπαθεῖν δυνάμενος τοῖς ἀγνοοῦσι καὶ πλανωμένοις, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς περικείται ἀσθένειαν· καὶ διὰ ταύτην ὀφείλει, καθὼς περὶ τοῦ λαοῦ, οὕτω καὶ περὶ ἑαυτοῦ προσφέρειν ὑπὲρ ἀμαρτιῶν.

Τοῦτο σημαίνει, ὅτι ἡ συγκατάβασις καὶ ἡ συμπάθεια πρέπει εἰς τὸν ἀρχιερέα, καθότι καὶ αὐτὸς φορεῖ ἀσθένειαν, ἡγουν τὴν τῆς φύσεως ἀδυναμίαν, ἐξ ἧς προέρχεται ἡ ἀμαρτία· ὅθεν κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ νόμου χρέος ἔχει, ἵνα, καθὼς προσφέρει θυσίας ὑπὲρ τῆς ἀφέσεως τῶν ἀμαρτιῶν τοῦ λαοῦ, οὕτω καὶ περὶ τῆς συγχωρήσεως τῶν ἰδίων αὐτοῦ πλημμελημάτων· εὐσπλαγχνικός ἐστὶν ὁ ἀρχιερεὺς « Τοῖς ἀγνοοῦσι » καὶ πλανωμένοις », τουτέστι καὶ εἰς τοὺς ἐν ἀγνοίᾳ ἀμαρτάνοντας, καὶ εἰς αὐτοὺς τοὺς γνωρίζοντας μὲν τὴν ἀμαρτίαν, πλανωμένους δὲ ὑπὸ τῆς ζάλης τῶν παθῶν, καὶ τῆς βίας τῶν πειρασμῶν· τρίτος δὲ οὗτος χαρακτήρ τοῦ ἀρχιερέως, ἡ συμπάθεια δηλαδή καὶ ἡ εὐσπλαγχνία.

Καὶ οὐχ ἑαυτῷ τις λαμβάνει τὴν τιμὴν, ἀλλὰ ὁ καλούμενος ὑπὸ τοῦ θεοῦ, καθάπερ καὶ ὁ Ἀαρών.

Ὁ ἀρχιερεὺς λαμβάνει τῆς ἀρχιερωσύνης τὴν ἀξίαν οὐκ ἰδίᾳ δυνάμει καὶ ἐξουσίᾳ, ἀλλὰ θείᾳ εὐδοκίᾳ καὶ προσκλήσει· ὁ θεὸς δηλονότι προσκαλεῖ αὐτόν, καθὼς ἐκάλεσε καὶ τὸν Ἀαρών, εἰπὼν πρὸς τὸν Μωϋσῆν·

« Καὶ σὺ προσαγάγου πρὸς σεαυτὸν τὸν τε » Ἀαρών τὸν ἀδελφόν σου, καὶ τοὺς υἱοὺς » αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἱερα- » τεύειν μοι Ἀαρών, καὶ Ναδάβ, καὶ Ἀ- » βιοῦδ, καὶ Ἐλεάζαρ, καὶ Ἰθάμαρ υἱοὺς » Ἀαρών »· τοῦτο δὲ ἐστὶ τέταρτος τῆς ἀρχιερωσύνης χαρακτήρ, ἡ ὑπὸ θεοῦ πρόσ-

κλησις. Ἀλλὰ διὰ τί ἀναφέρει ὁ ἀπόστολος ταῦτα; διότι αὐτὰ ἦσαν τύποι καὶ σύμβολα τῆς ἀρχιερωσύνης τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἐπειδὴ δὲ εἶπεν, ὅτι ὁ Χριστὸς ἐστὶν ἀρχιερεὺς, περιέγραψε τὰ τοῦ νομικοῦ ἀρχιερέως χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα, ἵνα δείξας τὴν ὁμοιότητα τῶν δύο ἀρχιερέων, παραστήσῃ, πόσον ὑπερέχει ὁ Χριστός, ὁ ἀληθινὸς ἀρχιερεὺς, τὸν ἐν νόμῳ τυπικὸν ἀρχιερέα· ἐξ ἀνθρώπων ὁ τυπικὸς ἀρχιερεὺς, τέλειος ἄνθρωπος ὁ Χριστὸς, ὁ ἀληθινὸς ἀρχιερεὺς· δῶρα καὶ θυσίας προσέφερον ὁ τυπικὸς ἀρχιερεὺς ὑπὲρ τῶν ἀμαρτανόντων· δῶρον καὶ θυσίαν προσέφερον ἑαυτὸν ὁ ἀληθινὸς ἀρχιερεὺς ὑπὲρ τῶν ἀμαρτιῶν παντός τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων· διότι αὐτὸς ἐστὶν « Ὁ ἀμνὸς τοῦ θεοῦ, ὁ αἴρων » τὴν ἀμαρτίαν τοῦ κόσμου ». Σημειώσαι τὴν ὑπεροχὴν· ὁ τυπικὸς ἀρχιερεὺς προσέφερε θυσίαν ὑπὲρ μόνων τῶν διδόντων τὰ δῶρα καὶ τὰ θύματα· ὁ ἀληθινὸς ἀρχιερεὺς προσέφερον ἑαυτὸν ὑπὲρ πάντων δωρεάν· διότι « Οὐκ ἐξ ἔργων τῶν ἐν δικαιοσύνῃ, » ὧν ἐποιήσαμεν ἡμεῖς, ἀλλὰ κατὰ τὸν » αὐτοῦ ἔλεον ἔσωσεν ἡμᾶς ». Βλέπε δὲ καὶ ἄλλην ὑπεροχὴν· ὁ τυπικὸς ἀρχιερεὺς προσέφερε θυσίαν καὶ ὑπὲρ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἀμαρτιῶν· ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἀρχιερεὺς ὧν « Ὅσιος, ἄκακος, ἀμίαντος, κεχωρι- » σμένος ἀπὸ τῶν ἀμαρτωλῶν, καὶ ὑψηλό- » τερος τῶν οὐρανῶν γενόμενος, οὐκ εἶχε » καθ' ἡμέραν ἀνάγκην, ὥσπερ οἱ ἀρχιερεῖς, » πρότερον ὑπὲρ τῶν ἰδίων ἀμαρτιῶν θυ- » σίας ἀναφέρειν, ἔπειτα τῶν τοῦ λαοῦ·

Ἰωάν. 1.
29.

Τιτ. 3. 5.

Ἐβρ. 7.
26.

» τοῦτο γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ, ἑαυτὸν ἀνε-
» νέγκας ». Διὰ δὲ τῶν ἐξῆς λόγων δηλοποιεῖ
ὁ ἀπόστολος καὶ ἄλλην ὑπεροχὴν ὑπερτέραν·

Ἐβρ. 5. 5. Οὕτω καὶ ὁ Χριστὸς οὐχ ἑαυτὸν
ἐδόξασε γεννηθῆναι ἀρχιερέα, ἀλλ'
ὁ λαλήσας πρὸς αὐτόν· υἱὸς μου εἶ
σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε· κα-
θὼς καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει· σύ εἶ ἱε-
ρεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τά-
ξιν Μελχισεδέκ.

Καθὼς ὁ Ἀαρὼν, οὕτω καὶ ὁ Ἰησοῦς
Χριστὸς οὐκ ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ θεοῦ
καὶ πατρὸς αὐτοῦ ἔλαβεν ὡς ἄνθρωπος τῆς
ἀρχιερωσύνης τὴν δόξαν καὶ τὴν τιμὴν·
διὰ τοῦτο δὲ εἶπεν· « Ἐὰν ἐγὼ δοξάζω
» ἑμαυτὸν, ἢ δόξα μου οὐδὲν ἐστίν· ἐστίν
» ὁ πατήρ μου ὁ δοξάζων με, ὃν ὑμεῖς
» λέγετε, ὅτι θεὸς ὑμῶν ἐστι ». Βλέπε δὲ,
μετὰ πόσης σοφίας ὁ θεοδίδακτος Παῦλος
συμπλέκων τὰ προφητικὰ λόγια, ἀποδει-
κνύει τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν υἱὸν θεοῦ καὶ
ἀρχιερέα, ἔχοντα παράδοξον καὶ ὑπερέχου-
σαν ἀρχιερωσύνην· ὁ Ἀαρὼν ἄνθρωπος
μόνον, ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς θεὸς καὶ ἄνθρω-

Ἐβρ. 28. 1. πος· τὸν Ἀαρὼν προσκαλεῖ ὁ θεὸς διὰ τοῦ
Μωϋσέως, πρὸς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν λαλεῖ
ἀμέσως, μαρτυρῶν αὐτὸν υἱὸν αὐτοῦ·

παιλ. 2. 7. « υἱὸς μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε »
παιλ. 109. καὶ ἀνακηρύττων αὐτὸν ἱερέα· « Σύ εἶ ἱε-
» ρεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελ-
» χισεδέκ »· τὸ δὲ ὄνομα, ἱερεὺς, ἐν τῇ
παλαιᾷ διαθήκῃ δηλοῖ καὶ αὐτὸν τὸν Ἀα-
ρῶν, καὶ πάντα ἄλλον ἀρχιερέα· ὅθεν τὸ

ὄνομα, ἱερεὺς, εἰς τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν
ἀναφερόμενον, σημαίνει, ἀρχιερεὺς· διὰ
τοῦτο ὁ Παῦλος ἀναφέρων αὐτὸ εἰς τὸν Ἰη-
σοῦν Χριστόν, οὐ λέγει, ἱερεὺς, ἀλλ' ἀρχιερεὺς
« Προσαγορευθεὶς, λέγει, ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἀρχιε-
» ρεὺς κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ »· τὸ
δὲ, « Κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ » σημαί-
» νει τὸ κατὰ τὴν ὁμοιότητα τοῦ Μελχισε-
» δέκ α, ὡς αὐτὸς ὁ Παῦλος ἐξηγήσατο, Ἐβρ. 7.
εἰπὼν· « Καὶ περισσότερον ἐτι κατάδηλόν 15.
» ἐστίν, εἰ κατὰ τὴν ὁμοιότητα Μελχισεδέκ
» ἀνίσταται ἱερεὺς ἕτερος »· καὶ ἐδίδαξε Αὐτ. 3.
δὲ περὶ τοῦ Μελχισεδέκ ταῦτα· « Ἀφω-
» μοιωμένος δὲ τῷ υἱῷ τοῦ θεοῦ, μένει ἱερεὺς
» εἰς τὸ διηνεκές ». Σημειῶσαι δὲ τὴν
ὁμοιότητα· πρῶτον μὲν, ὁ Μελχισεδέκ λέ-
γεται « Ἀπάτωρ, ἀμήτωρ, ἀγενεαλόγητος,
» μήτε ἀρχὴν ἡμερῶν, μήτε ζωῆς τέλος
» ἔχων », καθότι κατὰ θεϊαν οἰκονομίαν
ἐσιώπησεν ἡ θεία γραφή, καὶ τοὺς γονεῖς,
καὶ τὸ γένος, καὶ τὸν καιρὸν τῆς γεννήσεως
καὶ τοῦ θανάτου αὐτοῦ· ὁ δὲ Ἰησοῦς Χρι-
στὸς, ὡς μὲν ἄνθρωπος, ἐστὶν ἀπάτωρ· ὡς δὲ
θεός, ἀμήτωρ, ἀγενεαλόγητος, ἀναρχος καὶ
ἀτελεύτητος· διότι « Τὴν γενεὰν αὐτοῦ τίς Ἡσ. 53. 8.
» διηγῆσεται; ἢ τίς ἀναγγελεῖ τῆς θείας
αὐτοῦ φύσεως τὸ ἄχρονον καὶ αἰδίον,
δεύτερον δὲ ὁ Μελχισεδέκ ἦν βασιλεὺς καὶ
ἱερεὺς· « Καὶ Μελχισεδέκ, λέγει ἡ θεία
» γραφή, βασιλεὺς Σαλήμ, ἐξή. εγκεν ἄρ-
» τους καὶ οἶνον, ἦν δὲ ἱερεὺς τοῦ θεοῦ
» τοῦ ὑψίστου »· βασιλεὺς δὲ ἦν καὶ ὁ
Ἰησοῦς Χριστὸς, ὡς ἐφανέρωσεν ὁ ἄγγελος
πρὸς τὴν ἀγίαν παρθένον, εἰπὼν· « Καὶ

Ἐβρ. 5.
10.Ἐβρ. 7.
15.

Αὐτ. 3.

Ἡσ. 53. 8.

Λουκ. 1.
32. 33.

» δώσει αὐτῷ Κύριος ὁ θεὸς τὸν θρόνον
 » Δαβίδ, τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· καὶ βασιλεύσει
 » ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακώβ εἰς τοὺς αἰῶνας,
 » καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσαι τέλος·
 καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Χριστὸς τοῦτο αὐτὸ ὡμο-
 λόγησεν ἐνώπιον τοῦ Πιλάτου· « Ἡ βασι-
 » λεία, εἶπεν, ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου
 » τούτου· ἦν δὲ καὶ ἱερεὺς ὁ Χριστὸς, ὡς
 ἐμαρτύρησε καὶ ὡμοσεν ὁ θεὸς καὶ πατὴρ
 αὐτοῦ, λέγων· « Ἐκ γαστρὸς πρὸ ἐωσφόρου
 » ἐγέννησά σε· ὡμοσε Κύριος, καὶ οὐ με-
 » ταμεληθήσεται· σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα
 » κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ· » τρίτον,
 καθὼς ἡ χειροτονία τοῦ Μελχισεδέκ, οὕτω
 καὶ ἡ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο ἀμέσως
 ὑπὸ τοῦ θεοῦ καὶ ἀοράτως καὶ μυσηριωδῶς·
 τέταρτον, ὁ Μελχισεδέκ ἐξήνεγκεν ἄρτους

ἰωάν. 18.
36.

Ψαλ. 109.
3. 4.

Γεν. 14.
18.

» καὶ οἶνον», ὅτε εὐλόγησε τὸν Ἀβραάμ·
 ἄρτον δὲ καὶ οἶνον διὰ τῆς παντοδυναμίου
 αὐτοῦ εὐλογίας μετέβαλεν ὁ Χριστὸς εἰς τὸ
 σῶμα καὶ αἷμα αὐτοῦ, καὶ μεταδούς αὐτὰ
 τοῖς θεοῖς αὐτοῦ μαθηταῖς, ἡγίασεν αὐτούς·
 πέμπτον, ὁ Μελχισεδέκ « Μένει ἱερεὺς εἰς ἐστ. 7. 3.
 » τὸ διηνεκές», καθότι ἐσωπήθη ὁ θάνατος
 αὐτοῦ ὑπὸ τῶν θείων γραφῶν· « Ὁ δὲ, ^{αὐτ. 24.}
 » ἦγουν ὁ Χριστὸς, διὰ τὸ μένειν αὐτὸν ^{25.}
 » εἰς τὸν αἰῶνα, ἀπαράβατον ἔχει τὴν
 » ἱερωσύνην· ὅθεν καὶ σώζειν εἰς τὸ παν-
 » τελές δύναται τοὺς προσερχομένους δι
 » αὐτοῦ τῷ θεῷ, πάντοτε ζῶν, εἰς τὸ ἐν-
 » τυγχάνειν ὑπὲρ αὐτῶν». Κατὰ ταύτας
 οὖν τὰς ὁμοιότητας ὁ Χριστὸς ἐστὶν ἱερεὺς
 εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ.